

Yksipuolinen Rakkaustarina

musiikkiteatteriesityksen harjoittelu ja toteutus

Mari Hirvi

OPINNÄYTETYÖ
Toukokuu 2022

Muusikko AMK
Musiikkiteatterin opintosuunta

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Muusikko AMK
Musiikkiteatterin opintosuunta

HIRVI, MARI:

Yksipuolinen Rakkaustarina – musiikkiteatteriesityksen harjoittelu ja toteutus.

Opinnäytetyö 49 sivua, joista liitteitä 13 sivua
Toukokuu 2022

Tässä opinnäytetyössä käsitellään, millaista oli tehdä musiikkiteatteriesitys Yksipuolinen Rakkaustarina vaihe vaiheelta. Opinnäytetyö avaa esityksen tekemisen suunnittelusta toteutukseen asti.

Yksipuolinen Rakkaustarina esitettiin 6.5.2022 Tampereen ammattikorkeakoulun harjoitusteatteri Duunarissa. Esityksen kappaleista suurin osa oli sävelletty ja sanoitettu ennen esitystä, mutta teatteriesitystä varten sävellettiin myös musiikkia. Esitys oli alusta loppuun asti itse sävelletty, ohjattu ja käsikirjoitettu. Opinnäytetyön kirjoittaja näytteli myös esityksen pääroolin itse.

Opinnäytetyössä kerrotaan ensin kirjoittajan taiteellinen tausta. Tämän jälkeen kerrotaan vaihe vaiheelta, mitä on tärkeää ottaa huomioon musiikkiteatteriesitystä tehdessä ja kuinka kirjoittaja eteni itse suunnittelutyössä. Käsittelyssä on myös bändin ja säveltäjän yhteistyön tärkeys tässä produktiossa. Opinnäytetyö avaa myös harjoitusprosessia työryhmän kanssa, millaisia vastoinkäymisiä eteen sattui ja huomioita, joita kannattaa ottaa huomioon tehdessä omaa esitystä niin sanotusti ”tyhjästä”.

Pohdinnassa pohditaan, mitä olisi kannattanut tehdä toisin esitystä tehdessä, suunnitellessa ja harjoitellessa ja kuinka oman musiikkiteatteriesityksen tekeminen vaatii laajaa työryhmää ja sitoutumista jokaiselta työryhmän jäseneltä.

Asiasanat: musiikkiteatteri, käsikirjoittaminen, tuottaminen, sanoittaminen, laulunteko, ensemble, Yksipuolinen Rakkaustarina, säveltäminen

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Culture and Arts, Music
Musical Theatre

HIRVI, MARI:

Yksipuolinen Rakkaustarina – Making a Musical Theatre Performance from Self-Written Songs

Bachelor's thesis 49 pages, appendices 13 pages
May 2022

In this thesis work, the step-by-step process of creating musical theatre performance *Yksipuolinen Rakkaustarina* is reported. The thesis sheds light on the complete process of making a show, from its preliminary planning until the presentation of the finalised staging.

Yksipuolinen Rakkaustarina was performed on May 6th, 2022 at the TAMK training theatre Duunari. Most of the performed songs were composed and written prior to this project, but brand-new musical pieces were also composed for the show. The musical theatre show was completely designed by the author, regarding composition, direction and script. Additionally, the author performed as the main character of the show.

In the thesis work, the personal artistic background of the author is defined. Then the most important aspects of constructing a musical theatre show and the progress in the process are described. Additionally, the cooperation between the composer and the band of this production is studied. The work further explains the training process of the working group, showcases different obstacles faced along the journey, and discusses important observations made while creating the show from scratch.

In the thesis, the author reflects herself during the creative work. The work presents analysis on how things could have been done differently during the planning and practicing of the show. Also, the importance of having a strong working group with committed members is discussed.

Key words: musical theatre, manu scripting, producing, songwriting, ensemble, *Yksipuolinen Rakkaustarina*, composing

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	TAITEELLINEN TAUSTANI.....	7
3	MUSIIKKITEATTERIESITYKSEN SUUNNITTELEMINEN.....	9
	3.1 Tyyliin valitseminen	9
	3.2. Esityksen suunnittelu	10
	3.3 Kappaleiden teko ja niiden valinta.....	11
	3.3.1 Pieni Vihalaulu.....	11
	3.3.2 Naiiviräsyprinsessa.....	12
	3.3.3 Tää Kevät.....	13
	3.3.4 Ei.....	14
	3.3.5 Yksipuolinen Rakkauslaulu.....	15
	3.3.6 Naamiaiset.....	16
	3.3.7 Sätkynukke.....	16
	3.3.8 Toisia Maailmoita.....	17
	3.3.9 Kuinka olla hyvä ihminen?.....	18
	3.4 Käsikirjoituksen tekeminen ja teoksen juoni.....	19
	3.5 Nuottien tekeminen.....	22
	3.6 Esitys tekniikka.....	24
	3.7 Markkinointi.....	25
4	HARJOITTELEMINEN.....	27
	4.1 Ensimmäinen tapaaminen ja läpiluku	27
	4.2 Työryhmän muutokset	28
	4.3 Yhtyeen harjoittelu.....	29
	4.4 Ensemblen harjoittelu.....	29
	4.5 Yhtyeen ja ensemblen yhdistäminen.....	31
5	ESITYS	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
6	POHDINTA.....	35
	LÄHTEET.....	35
	LIITTEET.....	37
	Liite 1. Pieni Vihalaulu lyriikat	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
	Liite 2. Naiiviräsyprinsessa lyriikat.....	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
	Liite 3. Tää Kevät lyriikat.....	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
	Liite 4. Ei lyriikat.....	41

Liite 5. Yksipuolinen Rakkauslaulu lyriikat.....	42
Liite 6. Naamiaiset lyriikat.....	43
Liite 7. Sätkynukke lyriikat.....	44
Liite 8. Toisia Maailmoita lyriikat.....	45
Liite 9. Kuinka Olla Hyvä Ihminen lyriikat.....	46
Liite 10. Julistekuva.....	48
Liite 11. Käsiohjelma.....	49

1 JOHDANTO

Olen säveltänyt ja sanoittanut kappaleita lapsuudestani saakka. Kappaleet ovat useasti jääneet vain omaksi ilokseni, eivätkä ole kohdanneet päivänvaloa kuulijoiden korville. Kappaleiden säveltäminen ja sanoittaminen on ollut itselleni tärkeä osa omaa muusikkoidentiteettiäni.

Keväällä 2021 pohdin, millaisen opinnäytetyön haluaisin tehdä. Haluaisinko tutkia jotakin tiettyä asiaa vai raportoida jonkin esityksen tekoprosessista. Tekijäihmisenä, päätös oli helppo. Halusin tehdä oman esityksen ja ammentaa sen tekoprosessia tarkemmin. Pohdin kuitenkin pitkään esityksen aihetta ja esitysmuotoa.

Kesällä 2022 katsoin suoratoistopalvelusta tv-sarjaa *Crazy Ex-Girlfriend*, jossa päähenkilönä on persoonallisuushäiriöinen henkilö, joka etsii pakkomielleisesti rakkautta. (Wikipedia, 2022). Rankasta teemastaan huolimatta sarjan tyylilajina on musta komedia, joka käyttää musikaalin kerrontakeinoja hyväksi. Inspiroiduin tästä kerrontatyylistä ja asetelmasta, että päähenkilö olisi paha, johon katsoja voisi samastua ymmärryksen ja empatian kautta. En halunnut lähteä toistattamaan tv-sarjan juonta, vaan halusin tehdä oman tarinani.

Tutkin kappaleita, joita minulta löytyi valmiiksi sävellettyinä ja sanoitettuna ja pyörittelin niitä mahdollisen juonen ympärillä. Tällöin tajusin, että tulisin tekemään musiikkiteatteriesityksen, joka koostuisi täysin omista kappaleistani. En halunnut tehdä tätä täysin yksin monologina, joten kasasin työryhmän ympärilleni ja lähdin empimättä tätä esitystä toteuttamaan ilman minkäänlaista kokemusta muiden ohjaamisesta, sovitustyöstä taikka omien kappaleiden opettamisesta.

Millaista on siis tehdä musiikkiteatteriesitys tyhjästä - ilman apurahaa, kapellimestaria, harjoitustiloja, jotka ovat koko ajan käytössä, ohjaajan kokemusta, tuottajaa tai minkäänlaista tukiverkostoa tai kokemusta musiikkiteatteriesityksen tekemisestä?

2 TAITEELLINEN TAUSTANI

Olen syntynyt vuonna 1996 ja kirjoittaessani tätä opinnäytetyötä olen 26-vuotias. Aloitin musiikkiopintoni vuonna 2004 Lappeenrannan musiikkiopistossa. Pää-instrumenttini oli sello 2012 vuoteen asti. Kävin musiikkiopiston pakollisilla teoriatunneilla 3/3 tasosuoritukseen asti. Suoritin myös sellon soittamisessa 2/3 soittotutkinnon, kunnes vaihdon pääinstrumenttini klassiseen lauluun vuonna 2012. En ollut erityisemmin kiinnostunut sellon soittamisesta opintojeni aikana ja sello-opettajani vaihduttua uusi opettajani kannusti minua lauluopintoja kohti. Hain klassisenlaulun opintoihin ja lopetin sellon soittamisen päästyäni lauluoppilaaksi.

Vuonna 2012 opettajani kannusti minua hakemaan Lappeenrannan kaupunginteatterin uusimpaan musikaaliin Myrskyluodon Maijaan mukaan. Kaupunginteatteri etsi musiikkiopistolta kuorolaisia, mutta harjoituksissa kävi ilmi, että kyseessä olikin ensembletyö. Tällöin sain myös ensimmäisen kipinäni teatteriuraa kohti.

Lukioaikoina innostuin myös muistakin instrumenteista kuin sellostä ja laulusta. En ollut koskaan käynyt pianotunneilla, mutta olin itse opetellut korvakuulolta soittamaan sointuja. Olin kirjoitellut lapsena paljon omia tarinoita vanhempieni tietokoneella ja teinkin leikkimielisesti omia kappaleita ilman mitään soitinta. Lukiossa aloin testata omia taitojani ja tein omaa musiikkia. Tekstiä syntyi, mutta musiikillinen teoretietoni ei riittänyt kappaleiden tallentamiseen paperille.

Kimpisen lukiosta valmistuttuani vuonna 2015 suuntasin suoraan teatteriopintoja kohti. Ajatuksenani oli, etten enää koskaan musiikkiopistosta valmistuttuani opiskelisi musiikkia. Olin pitänyt sitä itselleni vain harrastuksena.

Vuosina 2015–2016 opiskelin Pohjois-Karjalan Opistossa Teatteri Rajarikon teatteriopinnoissa. Vuosina 2016–2017 opiskelin Lahden Kansanopiston Teatteri II-linjalla. Nämä kansanopisto vuodet kasvattivat intoani näyttelijänuraa kohti, mutta kaipuu musiikkia kohtaan myös kasvoi.

Aloitinkin vuonna 2017 Jyväskylän konservatoriossa muusikon tutkinnon pääaineenani Pop/Jazz – laulu. En valmistunut konservatoriolta, sillä pääsin kesken opintojeni Tampereen ammattikorkeakoulun muusikon tutkinto-ohjelmaan.

KUVA 1. Soitin pikkutyttönä selloa Lappeenrannan musiikkiopiston konsertissa.

3 MUSIIKKITEATTERIESITYKSEN SUUNNITTELEMINEN

3.1 Tyylilajin valitseminen

Musiikkiteatterikentällä olen kuullut paljon keskustelua aiheesta ”Mitä musiikkiteatteri on?” ja ”Mikä on musiikkiteatterin ja musikaalin ero?”. Musiikkiteatteri useasti määritellään teatteriesitykseksi, joka sisältää laulua, tanssia ja näyttelijäntyötä. Myös toiset koulukunnat ovat sitä mieltä, että musikaali on taas esitys, joka on läpisävelletty repliikkejä myöten, kuten musikaalit *Les Misérables* (1985) ja *Hamilton* (2015). (McDermott, 2020)

Tässä opinnäytetyössä en keskity musiikkiteatterin historiaan tai musikaalin ja musiikkiteatterin eroihin. Kysyin kapellimestari Eeva Konnulta, mikä hänen mielestään on musikaali, johon hän vastasi: ”Jos kerronnan ja sisällön kertomisen keinoina on teksti, laulettu teksti ja musiikki, niin kyseessä on musikaali”. (Kontu, 2022)

Musiikkiteatterissa on olemassa myös erilaisia tyylilajeja ja muotoja. Suomessa kesäisin suurta suosiota tuovat kesäteatteriesitykset ovat useimmiten jukeboxmusikaaleja. Musikaalimatkassa podcastissa Anna-Elena Pääkkölä määrittelee jukeboxmusikaalit musikaaleiksi, joissa on ennalta olemassa olevaa musiikkia. (Pääkkölä, 2022) Esimerkiksi itse olin vuonna 2017 kesällä mukana *Kaiken Takana on Nainen* -musiikkiteatteriesityksessä, joka koostui Matin ja Tepon kappaleista.

Musiikkiteatterin musiikkityylilajeissa on myös eroa. Musiikki voi olla klassisesta musiikista rock-musiikkiin kantautuvaa. Myös nykypäivänä rap-musikaalit ovat tuoneet uutta aluevaltausta musiikkiteatteri kentälle, kuten teos *Hamilton* (2015).

Yksipuolista Rakkaustarinaa tehdessä päätin tehdä esityksen omista kappaleistani. Tällöin siis esitys olisi ollut Jukeboxmusikaali omista kappaleistani. En ollut koskaan kappaleita julkaissut missään ja tyylilajikin monissa kappaleissa heitteli rockmusikaalista markkinapoppiin.

Harjoituskaudella pyörittelin valmiina olevia kappaleita käsikirjoituksen seassa ja jouduin parista kappaleesta luopumaan niiden sopimattomuuden takia. Myös haasteenani oli saada tunnin mittaiseen esitykseen mahdutettua yhdeksän kappaletta, jotta musiikkiteatteriesitykseni täydentäisi Tampereen ammattikorkeakoulun B-laulututkinnon määritelmät. Tästä laulututkinnosta enemmän myöhemmin. Tästä syystä sävelsinkin neljä kappaletta tätä esitystä varten.

Kappaleet ovat aika lailla pop/rock kappaleita, mutta yhtyeen kanssa sovittelu työssä saimme kappaleisiin laitettua musikaalimaisia elementtejä. Esitykseen ek syi yksi metallimusiikki kappale. Musiikkiteatteriesitykseni musiikillinen tyyli onkin pop/rock. Luovuin myös jukeboxmusikaali termistä kappaleiden julkaisemattomuuden takia.

3.2 Esityksen suunnittelu

Aloitin esityksen suunnittelutyön kesällä 2021. Ensimmäisenä pohdin, minkälaista esitystä haluan luoda, missä tilassa, keiden kanssa ja millä kunnianhimmolla. Pyörittelin erilaisia aiheita päässäni, kunnes tajusin, että haluan luoda esityksen mielenterveysongelmista ja sosiaalisista paineista. Kun mietin omia valmiita kappaleita, joita halusin esitykseen tuoda, huomasin rakkausteeman etenkin rakkauttomuuden olevan isosti esillä.

Laitoin muutamille koulukavereilleni viestiä, olisivatko he kiinnostuneita olemaan mukana musiikkiteatteriesityksessäni. Hämmästykseni sain mukaani viisi näyttelijää ja kitaristin, rumpalin, basistin ja pianistin, vaikkei minulla ollut antaa heille edes nuotteja. Haaveilin myös jousista esityksessä ja laitoinkin kyselyä parille tutulle viulistille, mutta harmikseni he olivat estyneitä esitykseen.

Aloitin esityksen käsikirjoittamisen myös kesällä 2021. Käsikirjoitus pohjautui kappaleiden sitomiseen yhteen ja haluan luoda eheä juoni kappaleiden välille.

3.3 Kappaleiden teko ja niiden valinta

Tampereen ammattikorkeakoulun muusikon opintoihin sisältyy laulututkintojen suorittaminen. Ensimmäisenä vuonna opiskelija suorittaa C1 ja C2 laulututkinnot, toisena vuonna C3 ja C-resitaalin. Kolmantena vuonna hän aloittaa B-tutkinnon suorittamisen B1 ja B2 tutkinnoilla ja neljäntenä vuonna hän suorittaa B3 ja B-resitaalin. Tämä suorittamani tutkinto on kyseinen B-resitaali, jonka tutkintomääritteiden mukaan pitää sisältää 9–11 kappaletta, näyttelijäntyötä, liikettä, tekstiä ja laulua. Maksimi kesto esitykselle on yksi tunti. (Tamk, 2022)

Päätin yhdistää musiikkiteatteriesitykseni B-resitaaliin ja mennä sen vaatimusten puitteissa. Aloitin kappaleiden valinnalla esityksen käsikirjoittamisen. Erittelen myöhemmin jokaisen kappaleen erikseen kertoen kappaleiden tekoprosessista, mistä kappale sai alkunsa, milloin se on tehty ja sen sovitusyöstä.

Se, miten lähden säveltämään ja sanoittamaan kappaleita, toimii useasti samalla kaavalla. Olen tekstipohjainen säveltäjä. Useasti parhaimmat ideat syntyvät illalla nukkumaan mennessä tekstin tullessa päähäni ja sen rinnalle ilmestyy melodia. Useasti myös ulkoillessa saan mieleeni oivia ideoita, joita nauhoittelen puhelimeeni äänitysosuuteen. Kuuntelen ja tutkailen niitä myöhemmin pianon äärellä. En ikinä ole kirjoittanut kappaleista minkäänlaista komppilappua tai nuottia, jossa melodia olisi avattuna. Siksi tätä esitystä tehdessä prosessi onkin ollut haastava, nimittäin kaikki kappaleet ovat lähinnä olleet päässäni taikka puhelimeni nauhurissa.

3.3.1 Pieni Vihalaulu

Pieni Vihalaulu on tehty monessa osassa. Tein kappaleen säkeistöt kesällä 2020 omaksi ilokseni aiheena, mitä kaikkea minä itse vihaan muissa ihmisissä. (LIITE 1) Kappaleen tein humoristisella ja kärjistetyllä sävyllä ja leikitellen ääritunteella viha. Kesällä 2020 kappale sisälsi erilaisen kertosäkeistön, nimeltä ”Vihahippa”. Pidin kyseisen muodon tähän teokseen liian irralliseksi ja keksin rikkoa kappaleen moniin erilaisiin osioihin ja tehdä tästä ison musikaalialoituseron itselleni ja ensemblelle.

Aloitin kappaleen tekemisen 2021 syksyllä tietäen, ketä ensemblessäni mahdollisesti tulisi olemaan. Säkeistöjen tekstit pidin ennallaan, mutta alkuperäisestä poiketen, jaoin tekstiä laulettavaksi myös sooloina ensemblelle. Sävelsin ja sanoitin myös kertosäkeeseen menevän bridgen tuomaan päähenkilölle inhimillistä ja todentuntuista puhetta todellisuudesta, ettei hän vihaa oikeastaan ketään vaan on ennemminkin epävarma itsestään. Tästä ajatuksesta löysin nopeasti itse kappaleen kertosäkeen, jossa päähenkilö pohtii ”Miten mun elämästä tuli näin hirveää?”. Melodia on onnellinen ja popahtava, joka tuokin mielenkiintoisen ristiriidan sille, mitä päähenkilö laulaa.

C-osasta intouduin ensemblen saatuani. Inspiroiduin The Addams Family – musikaalin (2009) kappaleesta *Pulled*, jossa C-osassa on luettelo ihanista asioista, joita Wednesday näkee ympärillään. Päätin säveltää C-osan ensemblelle, jossa he luettelevat asioita, joita päähenkilössä on niin sanotusti vialla: ahdistusta, masennusta, terapian keskeytti. Nostatuksena listauksen jälkeen ensemble yhtyy yhteiseen lauluun, jossa he hymysuin laulavat, ettei kukaan jaksaa tällaista ihmistä, joka ulospäin haukkuu muita, mutta on raskas muille.

Kappale on mustaa komediaa täynnä, jossa mielenterveysongelmista ja ihmisen defensesseistä tehdään pilkkaa. Tein kappaleeseen myös ensimmäisen kuorosovituksen ensemblelle, jossa on sopraano, altto, tenori ja basso, joka toi omanlaisia haasteita itselleni, sillä en koskaan aiemmin ollut nuotittanut omaa musiikkiani melodisesti.

Yhtyeeni kanssa sovitettaessa kappaletta loimme tähän todella hullunkurista ja jopa kliseistä musikaalimaisemaa. Musiikilla painotimme tietyille iskuille tiettyjä sanoja ja loimme kappaleen, jossa on modulaatio alaspäin, takaisin alkuperäiseen sävellajiin ja siitä vielä ylöspäin. Tämän kappaleen sovittamisen aloitimmekin jo syksyllä 2021 ja tämän kappaleen sovittamiseen meni pisin aika.

3.3.2 Naiiviräsyprinsessa

Naiiviräsyprinsessan lyriikan tein vuonna 2016 opiskellessani Joensuussa Teatteri Rajarikossa. (LIITE 2) Olin saanut vanhemmiltani ukulelen lahjaksi ja opette-

lin ukulelella yhden sointukierron: C-G-Am-F. Tällä sointukierrolla leikittelin ja improvisoin yksin tähän sointukiertoon fiktiivistä tarinaa ihmisestä, joka rakastuu eri ihmisiin ja aina jollain tavalla he pettävät laulajan luottamuksen. Pettymyksistä huolimatta hän aina uskoo seuraavasta ihmisestä hyvää. Melodia on todella yksinkertainen tarinankerronnaltaan.

Vuonna 2016 tein muusikko Felix Hildenin kanssa version ja äänitimme sen talteen omaksi iloksemme. Kappale jäi unholaan ja tätä opinnäytetyötä tehdessä halusin sen olennaiseksi osaksi päähenkilön tarinaa.

Sovituksellisesti pyysin yhtyeeltä, että kappale olisi niin ikään samankaltainen kuin Grease-musikaalissa (1971) kappale *Summer Nights* olematta liian tunnistettava. Tästä inspiroituneena kitaristimme Jussi Uusitalo keksi kitaralla omanlaisensa kitara”riffin” kappaleeseen ja kappale heräsi uudelleen eloon. Kappale oli alun perin yhtä samaa sointukiertoa täynnä, mutta yhtye elävöitti kappaletta modulaatiolla, instrumenttien pikkuhiljaisella lisäämisellä ja yhden säkeistön tunnelman muutoksella. Kirjoitin myös kahdelle laulajalle stemmat tähän kappaleeseen viimeisiin säkeistöihin. Dramaturgisista syistä vaihdoin alkuperäisen kappaleen säkeistöjen järjestyksiä.

3.3.3 Tää kevät

Tää kevät kappaleen kirjoitin vuonna 2017 opiskellessani Jyväskylän konservatoriossa. (LIITE 3) Kappale sai alkunsa, kun leikin pianonkoskettimilla ja etsin jotain hauskaa sointua. Korvakuulumalta löysin musiikillisen maailman, joka miellytti minua ja improvisoin tarinaan, jossa laulaja pohtii, kuinka haluaisi rakkauden kohteensa kevääksi itselleen. Toisessa säkeistössä laulaja pyytää kuukautta rakkauden kohteensa kanssa, seuraavassa viikkoa, päivää ja lopulta vain hetkeä. Teimme sen aikaisen yhtyeeni Mari & Hirvet kanssa tästä sovituksen, jossa kuvailin tätä myrskyn tulemiseksi. Kappale alkaa pianolla, johon yhtyy ensin basso sitten vuorotellen kitara, rummut ja lopulta kaikki salamoivat yhdessä.

Yksipuoliseen Rakkaustarinaan halusin sovittaa tämän kappaleen, sillä päähenkilöllä on tapana rakastua ensisilmäyksellä uusiin ihmisiin. Muutin tästä kappaaleesta sanoituksia ja tarkoitusta niin, että päähenkilö haluaa ensin rakkaudenkohdeeltaan aluksi yhden päivän, mutta lopulta hän vaatii aina enemmän.

Käytimme yhtyeen kanssa alkuperäistä sovitusta musiikillisesti. Kirjoitin tähän ensemblelle kuoronuotit, jotta saimme tätä kasvatettua pikkuhiljaa dramaattisemmaksi ja dramaattisemmaksi.

3.3.4 Ei

Ei-kappale on ensimmäinen a cappella sovitukseni, jonka olen koskaan tehnyt. (LIITE 4) Alkuperäisen kappaleen tein itselleni ja pianolle vuonna 2018 aloittaessani tämän koulutuksen Tampereen ammattikorkeakoulussa. Kappale on mielestäni tekstiltään ”defenssilaulu”, jossa päähenkilö väittää, ettei halua koskaan enää rakastua, koska on kyllästynyt torjuntoihin.

Itselleni oli itsestäänselvyys, että tämä kappale tulee olemaan tässä esityksessä. Kappale esittelee täydellisesti päähenkilön temperamentin ja vaikeuden käsitellä oikeita tunteita ja vastoinkäymisiä. En halunnut tehdä tätä kappaletta yhtyeelle ja itselleni. Keksinkin jo kesällä 2021, että tästä on tehtävä ensemblelle acappella sovitus. Minulla ei ole kokemusta acappella sovitusten tekemisestä, mutta päätin ottaa haasteen vastaan. Kuuntelin hetken eri yhtyeiden acappella kokoonpanoja, kunnes avasin MuseScore - nuotinnusohjelman ja lähdin tekemään soitukerrallaan harmoniaa laululle. Sain onneksi syksyllä 2021 apua myös lauluopettajaltani Lauri Pulakalta, joka antoi vinkkejä tämän tekemiseksi.

Kappale on humoristinen, naiivi ja samalla täynnä dramaattisuutta ja nuoren ihmisen vihaa ja turhautumista rakkaudenpuutteen vuoksi. Hain myös kertosäkeeseen kuorolle klassisen musiikin sävyjä, jotta saimme tästä tehtyä mahdollisimman surkukupaisan.

3.3.5 Yksipuolinen Rakkauslaulu

Yksipuolinen Rakkauslaulu on musiikkiteatteriesitykseni nimikkolaulu. (LIITE 5) Laulun tein jo vuonna 2015 erään leirikeskukseen pianolla toimiessani yövahtina rippileirillä. Kirjoitin sanat ylös sointuineen ja lähetin ne Felix Hildenille, joka teki minulle taustat. Kappale jäi unholaan, kunnes eräänä vuonna googlasin omaa nimeäni internetistä ja joku oli kirjoittanut omaan blogiinsa, että Mari Hirven Yksipuolinen Rakkauslaulu on samastuttava yksipuolisesta rakkaudesta. Tämä sai minut ajattelemaan, että ehkäpä näissä sanoituksissa onkin jotain samastumis-pintaa joillekin.

Vuonna 2017 sovitimme tämän kappaleen yhtyeeni Mari & Hirvet kanssa uudelleen. Yhtye muutti i soinnutukset duurista molliin ja hioimme hieman lyriikoita. Yhtye kiintyi kappaleeseen ja päätimme tehdä tästä äänitteen ja demon. Äänitimme kappaleen keväällä 2018 ja suunnittelimme yhtyeen kesken muidenkin kappaleiden äänitystä, mutta päästyäni opiskelemaan Tampereen ammattikorkeakouluun, projekti jäi.

Yksipuolinen Rakkauslaulu kertoo henkilöstä, joka puhuu päänsä sisällä ihastuksensa tai rakkautensa kohteelle, että hän ei haluaisi tuntea näitä yksipuolisia tunteitaan. Kappale käsittelee kipua, jota yksipuolinen rakkaus voi tuoda ihmiselle. Tästä syystä pidin dramaturgisesti tämän kappaleen tärkeäksi osaksi päähenkilön tarinaa. Päähenkilöllä on ollut tapana etsiä aina ihmistä rinnallensa hinnalla millä hyvänsä, jottei hän jäisi yksin. Hän myös määrittelee ihmisarvonsa kumppaninsa mukaan ja kokee toisen ihmisen pelastajakseen. Teatteriesityksessä käy kuitenkin niin, että hänen kiinnostuksensa kohde antaa hänelle pakit ja hän jää yksin tunteidensa kanssa, eikä tiedä, kuinka käsitellä niitä.

Esityksen yhtyeen kanssa emme sovittaneet tätä kappaletta uudelleen, vaan me nimme alkuperäisen version mukaan. Tein kappaleesta yhtyeelle komppilapun, mutten ole lahjakas nuottientekijä, joten yhtye joutui itse kuuntelemaan äänityksestä olennaiset yksityiskohdat. Ongelmia meille syntyikin, kun alkuperäisessä versiossa on käytössä oikeat rummut ja meillä oli esitystilan puitteissa käytössä vain sähkörummut. Näin ollen kappale kuulostaa nauhoitusta tyhjemmältä.

3.3.6 Naamiaiset

Aloitin kappaleiden kirjoittamisen leikkimielisesti jo lapsena. (LIITE 6) *Naamiaiset* on ensimmäinen kappale, jonka olen kirjoittanut tosissani. Teksti ja melodia sai alkunsa vuonna 2014, kun leikin kosketinsoittimella, jonka olin saanut syntymäpäivälahjaksi vanhemmiltani. Itseoppimalla taidolla hakkasin sointuja pianoani vasten. Teksti ja melodia syntyi näin. Välttelin tuolloin rakkauslaulujen kirjoittamista, joten kirjoitin kaikesta muusta kiinnostavasta.

Kappale luo todella synkän maailman, jossa laulaja käsittelee masennusta ja identiteettinsä kadottamista. *Naamiaiset* on vertauskuva sille, kuinka me voimme hymyillä ulospäin, vaikka sisältä voimme olla täysin sekaisin ja rikki. Felix Hildenin kanssa tutustuimme aikoinaan vuonna 2015 tämän kappaleen tiimoilta, kun sähköpostitse hänelle tämän välitin ja hän teki tähän taustat. Halusin tähän esitykseeni tämän vanhan kappaleen, sillä päähenkilö kokee ison kriisin menetetyn rakkauden vuoksi. Hän yrittää kestää tuskaa, jonka kokee yksin jäätyään ja paljastaa katsojille tämän kappaleen aikana olevansa rikki ja epävarma itsestään. Koen tämän olevan yksi isoimmista kysymyksistä, joita päähenkilö käsittelee: kuka minä olen?

Yhtyeen kanssa sovitimme tähän aivan uuden version, ja he soinnuttivat kertosäkeen uudelleen. Myöskin C-osalle laitoimme iskut ja painotimme näin tuskaa, jota päähenkilö tuntee kappaleen aikana. Sävellajin kanssa koimme ongelmia, sillä alkuperäisen äänelleni parhaiten sopivansävellajin mukaan olisi kitaran vaikea soittaa mukana. Jos olisimme ottaneet yhden alemman sävellajin, olisi kappale ollut itselleni liian matala. Tästä johtuen sävellajiksi muotoutuikin itselleni hiivenen liian korkea.

3.3.7 Sätkynukke

Sätkynuken osaa esityksessä mietin kauan. (LIITE 7) Kuitenkin lopullisessa versiossa kappale löysi paikkansa ja myös sovitukset löysivät muotonsa. Tein kappaleen vuonna 2016 opiskellessani Joensuussa. Kappale oli jopa metallimusiikkiin menevä. Kappale käsitteli toisen ihmisen manipulointia ja henkistä pahoinpitelyä. Se

on täynnä vihaa, paljon tekstiä ja sanavertauksia. Tästä syystä kappale ei olekaan niin perinteinen musikaalikappale, kun teksti ei ole tarinallinen vaan saman asian kuvittaminen eri sanonnoin.

Esityksessä päähenkilöllä on parisuhde, jossa hänen ei ole hyvä olla. Hän ei kuitenkaan halua erota, sillä hän pelkää paljon yksinäämistä. Kuitenkin suhde on eskaloitunut parisuhdeväkivaltaan ja manipulointiin. Alun perin en ajatellut, että esitykseni tarvitsisi kappaletta, mutta *Sätkynukke* sopi tähän tilanteeseen draamaattisuutensa vuoksi.

Yhtyeen kanssa pyörittelimme hetken *Sätkynukke*a, mutta menimme alkuperäisen sovituksen mukaan, jonka Felix Hilden aikoinaan teki vuonna 2016. Muutin joitain tekstejä niiden järjettömyyden vuoksi. Kappale on lähellä alkuperäistä muotoaan.

3.3.8 Toisia Maailmoita

Toisia Maailmoita on alkuperäinen sävellys ja sanoitus Yksipuoliseen Rakkaus-tarina. (LIITE 8) Kirjoitin käsikirjoitukseen dialogin, jossa päähenkilön manipuloiva ja ikävä kumppani jättää päähenkilön yllättäen, mutta teksti venyi venymistään ja tuntui turhalta tässä tyyllilajissa, joten poistin sen.

Aloitimme yhtyeen kanssa harjoittelut ja ensimennekin kanssa olimme lukeneet käsikirjoituksen läpi. Työryhmäkin oli muuttunut alkuperäisestä muodostaan. Syksyllä 2021 improvisoin pianollani erästä kertosaettä, jossa laulaja miettii, onko hän valmis mihinkään pysyvään elämässään. Onnekseni sain tämän improvisaation nauhalle ja pystyin palaamaan tekstiin myöhemmin uudelleen.

Pyöritellessäni käsikirjoitusta mielessäni pohdin, voisinko kirjoittaa duettokappaleen, jossa toinen jättää toisen monien kiertoreittien kautta, jopa koomisella sävyllä. Ilmoitin vastaanäyttelijälleni Veeti Laasilalle, että miltä hänestä kuulostaisi, jos kirjoittaisin meille dueton. Onnekseni hän innostui ideasta ja päätin aloittaa sävellys- ja sanoitustyön heti.

Teksti ei muodostunut helposti. En halunnut tehdä kappaletta, jossa olisi selkeä A, B ja C-osansa, vaan enemmänkin matkan, jossa tapahtuu erilaisia puheenvuoroja jättäjän ja jätetyn välillä. Sain pianon kanssa hetken leikittyäni luotua melodian ja valekertosäkeen, jossa uskotellaan katsojalle, että tämä on jättäjän pääpointti, miksi hän jättää toisen. Musikaalilylilajissa ollessamme pystyin rakentamaan kappaleeseen ”oikean kertosäkeen”, jossa paljastuu jättäjän oikea motiivi: sitoutumisenpelko.

Kirjoitin itselleni toisen säkeistön, jossa en käyttänyt alun säkeistöjen melodiaa ollenkaan hyödykseni, vaan loin vastauksen jättäjälle ja anelupyynnön ”Älä jätä minua”. Lopulta saimme luotua yhteyden, jossa samaan aikaan jättäjä pohtii sitoutumistaan ja jätetty anelee toista jäämään. Kappale jää kesken, kun jättäjä ilmoittaa, ettei rakasta jätettyä enää.

Sovitimme yhtyeen kanssa kappaleen vaivattomasti. Iskuilla elävöitimme tarinan ja kasvatimme tästä omanlaisensa tarinan, joka on täynnä komiikkaa, aitoja tunteita ja epätoivoa. Stemman kirjoitin myös itselleni loppu kertosäkeissä improvi-soimalla Veetin laulun päälle.

Tämä kappale on myös siitä poikkeuksellinen, että kirjoitin tämän toisen ihmisen sävellajille ja äänelle. Myöskään Veetille en antanut missään kohtaa tästä mitään nuottia, vaan opetin kappaleen täysin lyriikoilla ja korvakuulolla. Kysyin toki etukäteen Veetiltä, haluaako hän tästä melodiasta nuotit vai opetanko tämän vain suoraan hänelle. En myöskään ole kovinkaan lahjakas melodian nuotittaja, joten tämä vaihtoehto oli yllättävän toimiva meille kummallekin.

3.3.9 Kuinka olla hyvä ihminen?

Ensimmäiseen käsikirjoituksen versioon olin kaavaillut kappaletta *Avaintenvar-tija*, jonka olin kirjoittanut vuonna 2015. (LIITE 9) Kappale käsitteli unelmien saavuttamista ja kaavojen mukaan elämistä. En ehtinyt tästä kappaleesta tehdä komppilappua ja kerkesin jo muuttamaan suunnitelmani viimeisen kappaleen ajatuksesta ja sanomasta.

Käsikirjoituksessa olin kirjoittanut viimeiseksi kohtaukseksi tilanteen, jossa päähenkilö keskustelee terapeuttinsa kanssa oppimistaan asioista ja ei kuitenkaan ole vielä täysin varma itsestään ja kyvyistään elää elämäänsä eteenpäin tasapainoisena ja parempana ihmisenä. Kohtausta venyi pitkäksi ja sen jälkeinen kappale tuntui irralliselta ja eri sanomaa viestivältä.

Keväällä 2022 maaliskuussa tajusin, että minun täytyy säveltää ja sanoittaa aivan uusi kappale tähän koko teokseen. En kuitenkaan tiennyt, minkä tyylinen kappale tulisi olemaan, mitä sanomaa se tulisi kertomaan ja millaisen sovituksen kappaleesta haluaisin tehtävän. Annoin koko esityksen muhia päässäni, jolloin loppu sanoma muodostui selkeäksi.

Tein kappaleen eri osissa. Aloitin alusta ja halusin käyttää puhelaulantaa tässä tehokeinona. Tästä päädyin seuraavaan osioon, jossa alkaa pohdiskeleva osuus, jossa laulaja pohtii, kuinka olla hyvä ihminen? Tämä osuus venyi venymistään, sillä itsestäni kappaleen kirjoittajana tuntui, että minulla on liikaakin sanottavaa ja pohdiskeltavaa teeman ympärillä.

Ja lopulta pääsin kertosakeen kohtaan, jolloin aivoni löivät tyhjää. Viikkoja kului ja kappale ei mennyt eteenpäin. Pohdin vaihtoehtoa, jossa en tekisi kertosaetta ollenkaan ja kertoisin yleisölle, että tähän asti pääsin kappaleessa ja kertosaकेistöä ei ole. Yhtäkkiä kertosaе löysi paikkansa ja olenkin siihen äärimmäisen tyytyväinen.

Halusin myös yhdistää tämän viimeisen kappaleen ensimmäiseen kappaleeseen, jotta saisin tehtyä tästä teoksesta mahdollisemman eheän kokonaisuuden ja katsoja pystyisi tarkastelemaan hahmon kehityskaarta hieman alleviivattuna.

3.4 Käsikirjoituksen tekeminen ja teoksen juoni

Valittuani kappaleet teokseen, oli aika luoda punainen lanka kappaleiden välille. Olin jo suunnitellut, kuinka tarina kertoo henkilöstä, joka teoksen aikana etsii onnea muista ihmisistä, mutta lopussa tajuaa, että onni löytyykin itsensä rakastamisen kautta. Kuitenkin alkuperäisen suunnitelman mukaan, minulla piti olla itseni

lisäksi lavalla seitsemän näyttelijää ja halusin kaikille oman roolin, jolla leikitellä ja esitystä olisi hauska heidänkin tehdä.

Aloitin käsikirjoituksen tekemisen kirjoittamalla itselleni tiivistelmän, jossa kirjoitin mitä asioita päähenkilö voisi kokea matkan varrella, mitä henkilöitä hän kokee, mitä käänteitä ja konflikteja hänelle syntyy ja missä kohtaa koemme katarsiksen. Tämän jälkeen sen aikaisella työryhmällä loin näyttelijöille hahmot ja lähdin kirjoittamaan kappaleiden lyriikoita auki ja kirjoittamaan sen jälkeistä kohtausta repliikki kerrallaan auki. Se miten kirjoitin repliikit, pohjautui täysin siihen, miten itse puhuisin asiat toiselle ihmiselle luontevasti ja mitä informaatiota haluaisin katsojille tulevan tietoisuuteen.

Päähenkilön nimeksi muodostui Vilhelmiina. Esityksessä hänellä on paras ystävä Eveliina ja muita ystäviä Myrsky ja Väinö. Alkuperäisessä teoksessa ystäviä oli enemmän nimeltä Krista ja Taika, mutta työryhmän pienentyessä nämä hahmot katosivat. Ystävät ovat teoksessa aina olleet Vilhelmiinan tukena ja menneet Vilhelmiinan pillin mukaan. Vilhelmiina on täynnä defensesseja ja epävarmuutta, joka kumpuaa ystäviin heidän alentamisellaan ja pompottelulla.

Käsikirjoituksen alussa on juhlat, joissa juhlitaan Vilhelmiinan ystävän Myrskyn syntymäpäiviä. Vilhelmiinan lukiotutun Kaihon ilmestyttyä juhliin, hän kokee huomomuutta itsestään, jonka seurauksena hän päättää pistää ”show’n” pystyyn ja viedä huomion itseensä. Hän kertoo kaikille juomapelin keinoin rakkausseikkailuistaan ”*Naiiviräsyprinsessa*” kappaleen avulla.

Tarinassa Vilhelmiina etsii epätoivoisesti rakkautta, vaikka väittää muille, että on tyytyväinen nykyiseen tilanteeseensa. Hän menee treffeille Velma nimisen henkilön kanssa ja rakastuu tähän pikaisesti, jonka ”*Tää kevät*” kappale havainnollistaa. Yhteisen yön jälkeen Velma laittaa Vilhelmiinalle viestin, ettei ole kiinnostunut Vilhelmiinasta kuin ystävänä. Tämän seurauksena Vilhelmiina ei käsittele torjutuksi tuleamista, vaan päättää, ettei hän rakastu enää koskaan. Tätä tunnetta auttaa käsittelemään kappale ”*Ei*.”

Viestiä sulatelllessaan Vilhelmiina uskoo, että viesti ei ole niin mustavalkoinen. Hän elättelee toivoa, Velman halusta olla vaikeasti tavoiteltava. Hän uskottelee

Velmalle, että ystävinä he voisivat vielä nähdä uudelleen. Uuden tapaamien jälkeen hän tajuaa Velman tavoittelemisen turhaksi. Tässä kappale ”*Yksipuolinen Rakkauslaulu*” on apuna.

Vilhelmiina masentuu ja vetäytyy viikoiksi omaan huoneeseensa sängynpohjalle, josta hänen paras ystävänsä Eveliina hänet löytää. Eveliina paljastaa tässä kohtaa yleisölle, ettei tämä ole ensimmäinen kerta, kun Vilhelmiina elättelee toivoa toisesta ihmisestä murtuen. Eveliina pyytää Vilhelmiina soittamaan ammattiapua mielenterveysongelmiinsa.

”*Naamaiset*” kappaleessa käsitellään tätä pahaa oloa ja tunnetta, ettei Vilhelmiina edes itsekään tiedä, kuka hän on, koska on oppinut piilottelemaan pahaa oloaan. Kappaleen lopuksi Vilhelmiina paljastaa, ettei hän ole valmis kohtaamaan ongelmiaan ja päätyy treffeille uuden ihmisen kanssa. Tavatessaan Pyryn kaikki tuntuukin erilaiselta. Pyry on intensiivinen, taiteellinen ja todella kiinnostunut Vilhelmiinasta.

Aikaa kuluu ja Vilhelmiinan ystävät antavat katsojille kuvan, että Vilhelmiinaa ei ole näkynyt viime aikoina juuri näkynyt. He odottavat Vilhelmiinaa saapuvaksi elokuvateatteriin heidän kanssaan, kunnes Myrsky paljastaa Kaiholle ja Eveliinalle Pyrystä totuuden. Pyrystä paljastuu mustasukkaisia ja manipuloivia puolia ja tästä tuhtuneena Eveliina ja Kaiho päättävät sanoa Vilhelmiinalle suorat sanat.

Vilhelmiinan saavuttua paikalle Eveliina ja Kaiho päättävät auttaa Vilhelmiina ja ottavat asian esille. Vilhelmiina ei kestä joukkohyökkäystä ja päättää purkaa pahanolonsa muihin ja haukkuu kaikki ystävänsä lyttyyn. Tähän kohtaukseen sain inspiraation Crazy Ex-Girlfriend tv-sarjan kolmannen tuotantokauden jaksosta ”Josh’s Ex Girlfriend is Crazy”, jossa Rebecca haukkuu kaikki hänen ystävänsä paljastuttuaan salaisuuksista. Tein oman version kohtauksesta, mutta ajatuksena halusin kohtauksen, jossa Vilhelmiinan ainoa tukiverkosto tuhoutuu hänen oman pahanolonsa takia.

Katkaistuaan suhteet muihin, Vilhelmiina saapuu kotiinsa, jossa Pyry häntä odottaa saaden mustasukkaisuuskohtauksen. Tästä pääsemme kappaleeseen ”*Sät-kynukke*”, jossa käsitellään tätä tuskaa, jota Vilhelmiina kokee, muttei halua lähteä suhteesta pois, koska on uhrannut kaiken elämänsä Pyrylle ja rakkaudelle.

Kirjoitin vielä pienen monologin, jossa Vilhelmiina rikkoo neljännen seinän ja kertoo yleisölle, että hän miettii, miksi jää tähän suhteeseen, vaikka Pyry kohtelee häntä huonosti. Ja hän selittää, että odottaa Pyryn parantumista avullaan. Hän uskoo Pyryn olevan kaikesta huolimatta ihana ihminen.

Pyry jättää Vilhelmiinan. Ensiksi kirjoitin tähän pitkän dialogin, mutta tein kappaleen ”*Toisia Maailmoita*” tukemaan tätä keskustelua kappaleen keinoin. Vilhelmiina anelee, ettei Pyry voisi häntä jättää, sillä hän on uhrannut kaiken elämänsä rakkauden tähden. Pyry sanoo, ettei hän rakasta enää Vilhelmiinaa vaan lähtee pois.

Vilhelmiina jää yksin lavalle ja soittaa kaikki ystävänsä läpi tuloksetta. Lopulta hän löytää kriisipuhelinnumerolapun, jonka Eveliina on hänelle jättänyt. Kohtaus päättyy siihen, kun Vilhelmiina soittaa apua itselleen. Viimeiseen kohtaukseen kirjoitin pitkän dialogin Vilhelmiinalle ja terapeutille. Kohtaus tapahtuu kahden vuoden jälkeen, jolloin Vilhelmiina oivaltaa, mitä hänelle on tapahtunut.

Vilhelmiina pohtii, kuka hän on prosessin jälkeen, miten hän on käyttäytynyt ja mitä hänen tulisi tehdä nyt? Ja hän löytää sovinnon itsensä kanssa ja pyytää muilta ja itseltään anteeksi käyttäytymistään. Hän oivaltaa, että menneisyys on mennyttä, mutta se mitä hän nyt tekee, on tärkeintä.

3.5 Nuottien tekeminen

Valittuani kappaleet ja käsikirjoituksen kirjoitettuani tiesin, mikä kokoonpano minulla tulisi olemaan yhtyeessä ja ensemblessä. Aloitin komppilappujen tekemisen. Kysyin yhtyeeni jäseniltä, haluavatko he melodian komppilappuihin mukaan, mutta soinnut ja rakenne riittivät heille. Olimme myös sopineet yhtyeen kanssa, että he auttaisivat kappaleiden sovitustyössä.

Komppilappujen teko oli itselleni vaikeaa, sillä minulla oli monista kappaleista ideoita ja visioita, mutta en uskaltanut niitä vielä kirjoittaa auki, jos ne vaikka eivät toimisi. Tein yksinkertaiset laput, joissa näkyy rakenne ja soinnut. Yhtyeen jäsenet halusivat MuseScore - nuotinnusohjelmalla tehdyt tiedostot itselleen, jotta soivittaessa he itse pystyivät tekemään muutokset ja oman instrumenttinsa muistiinpanot nuottiin.

Erolaulu

Mari Hirvi

The musical score for 'Erolaulu' is presented in four systems, each with a treble and bass staff. The key signature is D major (two sharps) and the time signature is 4/4. The first system (measures 1-4) begins with a boxed 'A' above the first measure. The second system (measures 5-8) starts with a measure number '5'. The third system (measures 9-12) starts with a measure number '9'. The fourth system (measures 13-16) starts with a measure number '13'. The bass staff in measure 13 contains the instruction 'semitä..'. Chord symbols are placed above the treble staff in each measure.

KUVA 2. Toisia Maailmoita – kappaleen alkuperäinen komppilappu

Erolaulu- komppi

säv. san. Mari Hirvi
sov. Mari Hirvi & bändi

A (E) E E C D B7/D#

Etelis: Tahden tähän...

E E C D B7/D# E

C D E C D C D Em

D B7/D# E E C D E E E

vika ei oo...

C D C D/C Em/C D/C Em D/C (D/F#)

C/G D/A Em/B Em/D

KUVA 3. Emilia Granrothin ja Jussi Uusitalon tekemä komppilappu samaisesta kappaleesta.

Ensemblen nuottisovituksia tehdessä tein itselleni komppilapun, jossa näin soinnut ja mitä ääniä tarvitsen kuorolle laulettavaksi. Tiesin, että käytössäni oli sopraano, altto, basso ja tenoriäänialat. Lähdin rakentamaan harmonioita näille äänille ja leikittelin itse äänillä laulaen kaikki auki puhelimeni a capella sovelluksella. Sain tässä kohtaa paljon apua lauluopettajaltani Lauri Pulakalta, joka kertoi teoreettisia vinkkejä, miten ääniä kannattaa kuljettaa, jos kuoro on säestävänä tekijänä.

Nuottien tekeminen aiheutti eniten päänvaivaa, sillä rytmien kirjoittaminen auki oli itselleni vaikeaa. Monta tuntia kipuilin ja taistelin MuseScorea vastaan, kunnes päätin pitää rytmit yksinkertaisina ja käydä ne läpi itse laulajien kanssa, jotta he kuulisivat, mitä haen takaa.

3.6 Esitystekniikka

Tapasin ystäväni Aleksi Laukkosen 14.9.2021, jotta pystyisin kysymään häneltä vinkkejä, kuinka tehdä omaa musiikkiteatteriesitystä. Aleksi oli nimittäin tehnyt oman konserttinsa syksyllä 2020. (Laukkonen, 2021) Olin lukenut hänen opin-

näytetyötään ja siinä hän mainitsi esitystekniikan tärkeyden. Tapasimme kahvilassa ja käsitelimme, mitä kaikkea minun täytyy ottaa huomioon missäkin vaiheessa prosessia. Alekski korosti, kuinka minun tulisi etsiä itselleni äänimiesesitykseen. Laitoin muutamalle tutulle viestiä ja alustavasti yksi tuttavistani osoitti kiinnostuksensa projektia kohtaan. Kuitenkin alkuvuodesta 2022, hän ilmoitti, ettei ole käytettävissä.

Koulumme toisessa produktiossa keväällä 2022, tutustuin tämän kyseisen projektin äänimieheen Sami Laineeseen. Kysyin häneltä, kiinnostaisiko häntä lähteä mukaan tähän produktion ja onnekseni kiinnostusta oli. Hänen kauttaan myös löysin valomiehen Ruta Balzekaiten esitykseeni. Sovimme yhteisen tapaamisen, jossa kävimme esitykseni käsikirjoituksen läpi ja kerroin ensin valomiehelle kohta kerrallaan visiostani valoihin. Annoin myös hänelle vapaat kädet luoda omaa. Tämän jälkeen kävimme äänimiehen kanssa lävitse koko teoksen ja kerroin, milloin kenelläkin tulisi olla mikki päällä, ja mitä mahdollista taustaääntä haluaisin teokselle. Soitatin myös kummallekin kaikki esityksen kappaleet.

Yhteistyö äänimiehen ja valomiehen kanssa oli helppoa ja samalla vaikeaa. Koulumme tiloissa on vain kolme poskimikkiä, joten pyysin äänimieheltäni, että hän voisi lainata omalta koulultaan mikkejä lisää esitykseen. Hän sai mikrofonit lainattua ja niin saimme kaikki näyttelijät äänentoistetuksi. Vaikeutta lisäsi myös kommunikaatio valomiehen kanssa, sillä hänen äidinkielensä ei ole suomi, ja itselleni englannin kielellä kommunikointi on välillä haastavaa. Onneksemme saimme toisistamme selkeyden ja hän ohjelmoi omatoimisesti valot esitykseen sopiviksi toiveitteni mukaisesti. Ongelmia syntyi lisää, sillä Duunari oli varattu melkein aina muiden tahojen puolelta ja hän tarvitsi aikaa valopöydän ohjelmoimiseen. Annoin hänelle oman avaimeni tilaan, jotta hän omatoimisesti kykeni menemään 30.4.2022 ja 1.5.2022 Duunariin ohjelmoimaan pöytää.

3.7 Markkinointi

Markkinointi keskittyi sosiaalisessa mediassa mainostamiseen. Tein syksyllä 2021 videokuvaaja Hiski Hämäläisen kanssa musiikkivideon yhdelle produktiossa olevalle kappaleelle. Tämä oli mainos musiikkiteatteriesitykselle. Julkaisimme videon Youtubessa ja jaoimme sitä omilla sosiaalisenmedian kanavoilla.

Keväällä 2022 Hiski nappasi myös minusta valokuvia julistetta varten. Hän editoi sitä hieman ja teki julisteesta elokuvamainoksen kaltaisen. (LIITE 10) Tilasimme muutamat julisteet internetistä painettuna ja laitoin ne koulumme kampuksille näytille. En uskaltanut montaa mainosta levittää, sillä keväällä 2022 koronapandemia oli vielä rajoittamassa normaaleja yleisörajoituksia.

Tein tapahtumalle Facebookkiin tapahtuman, jossa pyrin markkinoimaan esitystä parhaani mukaan. Jaoin tapahtumaan informaatiota esityksestä ja käsiohjelman palasia. Tilasimme esitystä varten konkreettiset käsiohjelmat, joita laitoimme penkeille katsojille valmiiksi tutkittavaksi. (LIITE 11) Jaoin kaikkia näitä mainoksia myös omilla sosiaalisenmedian tileilläni.

4 HARJOITTELEMINEN

4.1 Ensimmäinen tapaaminen ja läpiluku

Alun perin alkuperäisessä työryhmässä oli lisäksi seitsemän näyttelijää, basisti, kitaristi, rumpalisti ja kosketinsoittaja. Olin kirjoittanut käsikirjoituksen kahdeksalle näyttelijälle ja teinkin ensimmäiset ensiblenuotit runsaaksi moniääniseksi musikaalnumeroiksi. Perustin työryhmälle oman Whatsapp-ryhmän 8.9.2021, nimeltään ”Yksipuolinen Laavstöör”, jossa olivat kaikki näyttelijät ja yhtyeen jäsenet. Syksyllä vielä täydensin työryhmäämme kahdella koulumme uudella opiskelijalla ja koreografeilla.

Sovimme ryhmässä nopeasti ensimmäisen tapaamisen, jossa tarkoituksena oli lukea käsikirjoitus läpi ja kuunnella kaikki kappaleet, jotka esitykseen olin säveltänyt ja sanoittanut. Tapaaminen tapahtui 30.9.2021 koulumme tiloissa ja siellä lähetin kaikille jäsenille ensimmäisen version käsikirjoituksesta ja kerroin roolit näyttelijöille. Olin kirjoittanut kaikille näyttelijöille oman roolin teokseen, jotka he lukivat läpiluvussa ääneen.

KUVA 4. Kuva ensimmäisestä tapaamisesta sen aikaisella työryhmällä.

Tapaamisen jälkeen esittelin myös työryhmälle, miten olin ajatellut harjoittelujemme etenevän. Alkuperäinen suunnitelmani oli, että aloittaisimme ensin yhtyeen kanssa sovitustyön 1–2 kertaa kuukaudessa käyden kaikki kappaleet läpi ennen vuotta 2022. Näin saisimme työpanoksen minimoitua. Myöskin ideoin, että alkuvuodesta 2022 aloittaisimme ensemblen kanssa näyttämöllisen harjoittelun.

4.2 Työryhmän muutokset

Opinnoissamme musiikkiteatterilinjalla on paljon erilaisia produktioita, kursseja ja tehtäviä pyörimässä samaan aikaan. Syksyn edetessä huomasin työryhmässä näyttelijöiden keskuudessa stressiä. Moni oli lupautunut muihin projekteihin mukaan ja osalla taas oli omia tutkintoja tehtävänä. Itse laitoin muutamalle näyttelijälle viestiä, että ehkä olisi parempi, että he keskittyvät satasella omaan kouluunsa, kuin ovat tässä projektissa mukana. Koin itselleni tätä projektia tehdessä tärkeäksi, että työryhmän jäsenet ovat tässä mukana sitoutuneena ja haluavana tehdä tätä esitystä, ilman että joudun heitä motivoimaan. Pari työryhmän jäsentä onnekseni myös otti minuun yhteyttä ja ilmaisivat, etteivät ole kerkeäväisiä tähän projektiin. Onneksi nämä asiat tapahtuivat hyvissä ajoin, sillä harjoituksia ei ollut vielä edes aloitettu.

Esityksen käsikirjoitus oli kirjoitettu kahdeksalle hahmolle. Osa hahmoista oli selkeästi ensemble hahmoja, joilla yritin keksiä näyttelijöille mieluisaa tekemistä esityksen aikana. Kuitenkin työryhmän supistuttua, pieni epätoivo iskeytyi kasvoihini. Elimme alkuvuotta 2022, kun tajusin, että minulla oli lavalla jäljellä kaksi näyttelijää lisäkseni ja kaksi koreografia. Kuitenkin onnekseni, upeat koreografini Nelli Ojapalo ja Saimi Kaisanlahti itse tarjoutuivat, että voisivat tulla lavalle kanssani myös näyttelemään. Otin nopeasti käsikirjoituksen käsiini ja yksinkertaistin tekstiä ja näytelmää pienemmälle työryhmälle sopivammaksi ja pikkuhiljaa esitys muodostuikin sille sopivimpaan muotoon. Näin ollen lavalla kanssani olikin harjoitusten aikana neljä näyttelijää lisäkseni: Saimi Kaisanlahti, Veeti Laasila, Nelli Ojapalo ja Viljami Rosvall.

4.3 Yhtyeen harjoittelu

Aloitimme yhtyeen kanssa yhteisen harjoittelun 26.10.2021. Tein yhtyeelle oman Whatsapp ryhmän, jossa meidän oli hyvä sopia keskenämme yhteiset harjoitteluajat. Tein meille myös yhteisen Drive-kansion, jonne lupasin laittaa yhtyeelle tarkoitettuja komppilappuja sitä mukaan mitä niitä työstin.

Harjoittelimme useasti tiistaisin, sillä se oli yhtyeen aikatauluille sopivin. Harjoituksissa sovitimme kappaleita kappale kerrallaan ja aina sovitustyön päätyttyä siirryimme seuraavaan kappaleeseen. Keväällä 2022 saimme kaikki kappaleet sovitettua ja aloimme harjoittelemaan niitä keskenämme erillään ensemblestä. Harjoituksissa tarkensimme yhtyeen kanssa rakenteita ja pohdimme myöskin, sopiiko sovitettu musiikki koreografiaan tai siihen, mitä lavalla tapahtuu.

Työskentely sujui niin, että soitatin kappaleet yhtyeelle pianolla ja tämän jälkeen tutkimme tekemääni komppilappua. Samalla yhtyeen jäsenet merkkailivat omiin komppilappuihinsa muutokset, ja Emilia Granroth useasti vielä teki nuotin kaikille puhtaaksi.

4.4 Ensemblen harjoittelu

Aloitimme näyttelijöiden kanssa kohtausten harjoittelun alkuvuodesta 2022. Sovimme harjoitusajat Whatsapp-ryhmässä niin, että harjoituksia olisi noin kerran viikkoon. Harjoitusajan kohtien sopimisissa auttoi Nelli Ojapalon tekemä Doodle-kysely, johon näyttelijät pystyivät merkitsemään kaikki heille sopivat ajanjaksot. Näiden pohjalta tein meille harjoitusaikataulun, johon kirjoitin kohtausten, mitä milloinkin harjoittelisimme ja missä tilassa harjoitukset tapahtuisivat. Kuitenkin esimerkiksi ensimmäisen kohtausten harjoitteluun menikin enemmän aikaa, kuin olin kuvitellut, joten ensimmäinen harjoitusaikataulu ei pitänyt täysin paikkansa.

Ensimmäisissä harjoituksissa kävimme kaikki kappaleet läpi, missä halusin ensemblen laulavan. Olin kirjoittanut MuseScorella ensemblenuotti sovitukset ja opetin ne heille pianolla soittamalla ja itse eteen laulamalla. Pyysin näyttelijöitä nauhoittamaan soittamaani, jotta he voisivat omalla ajallaan opetella ne omaan

korvaansa. Teimme tämän kerran, sillä halusin yhdellä harjoituskerralla keskittyä musiikkiin, jotta kohtauksia tehdessä näyttelijät tietäisivät, mitä heidän pitää laulaa.

7

72

S. taa - aa Vit - tu - tu-tu-tu-tu - tu Vit - tu - tu-tu-tu-tu -

A. taa - aa Vit - tu Vit - tu Vit - tu Vit - tu

T. taa - aa Vit-tu Vit-tu

B. taa - aa Vit - - - tu Vit - -

76

S. tu Vit - tu - tu-tu-tu-tu - tu Vit - tu - tu-tu-tu-tu

A. Vit - tu Vit - tu Vit - tu Vit - tu Vit - tu Vit - tu

T. Vi - tut - taa Vit-tu Vit - tut - taa Vit-tu

B. tu Vit - - - tu Vit - -

KUVA 5. Ei – kappaleen nuotti.

Tämän jälkeen aloitimme kohtausten harjoittelun. Käytimme kirjoittamaani käsi-
kirjoitusta harjoituksissa runkona, mutta halusin tutkia kohtauksia käyttämällä De-
vising menetelmää. Devising menetelmässä kohtauksia harjoitellessa ei välttä-
mättä ole ennalta määrättyä käsikirjoitusta, vaan teksti syntyy työryhmästä käsin
kokeilemalla ja tutkimalla tilannetta. (Teatterimuseo, 2022) Useasti pyysin näyt-
telijöitä lukemaan kirjoittamani kohtauksen läpi ja tutkimaan, mitä kohtauksessa
tapahtuu. Tämän jälkeen improvisoimme kohtauksen omin sanoin ja tutkimme
mihin se vei meitä. Halusin näin luoda kohtauksiin luonnollista reagointia näytte-
lijöiden välille. Harjoitusten jälkeen kirjoitin kohtaukset käsikirjoitukseen uudel-
leen puhtaaksi improvisoinnin kautta luodulla tekstillä.

1 / 1

Ti. 22.2.2022.	Stemmatreeni	Klo 9-13 (KAIKKI)
Ti 8.3.2022.	Koreo & Stemmareeni	Klo 16:30-19 (Kaikki – Mari)
Ti 14.3.2022	Koreo & Stemmareeni	Klo 12-16:00 (Kaikki – Mari)
Ma 21.3.2022.	Biisi 1 & kohtaus 1	Klo 12-15:30 (Kaikki)
Ti 22.3.2022.	Kohtaus 2 & 4 & 5	Klo 16:30-18:00 (S+N+M)
Ma 28.3.2022	Kohtaus 5 & 7 & ?	Klo 12-16:00 (Kaikki – Veeti)
Ma 4.4.2022	Kohtaus 1 & Biisi 2	Klo 16:30-19:00 (KAIKKI)
Ti 5.4.2022	Kohtaus 3 & Biisi 4	Klo 16:30-19:00 (KAIKKI)
Ti 12.4.2022	Kohtaus 4 & Biisi 5	Klo 16:30-19:00 (Kaikki – Nelli)
Ti 19.4.2022	Kohtaus 5 siirtymä Biisi 6	Klo 16:30-19:00 (Kaikki)
Ma 25.4.2022	Kohtaus 7 & biisi 7	Klo 12-16:00 (KAIKKI)
Ti 26.4.2022	Kohtaus 10 & biisi 9 + muuta	Klo 16:30-19:00 (Kaikki)
Ti 3.5.2022	Koreo kertailut ja siirtymät	Klo 10:00-13:00 (KAIKKI)
Ke 4.5.2022	Läpäriä & Tarkentelua	Klo 15:30-21:30 (KAIKKI)

Veetin kanssa sovitaan kohtaus 6 & 8 johonkin väliin.
Samoin Viljamin kanssa 10 kohtaus.

KUVA 6. Ensimmäinen harjoitusaikataulu

Teimme kaikkiin kohtauksiin rungot kertaalleen ja isoja ensemble tanssinumeroita harjoittelimme useasti harjoitusten lämmityksenä ja hioimme niitä eniten. Koreografiaan en niinkään puuttunut, vaan annoin Nellille ja Saimille täydet ohjat niiden tekemisessä. Kerroin heille toki visioni ja toiveeni Whatsapp- keskustelussa, mutta muutoin he saivat itse luoda haluamaansa taidetta.

Kun kaikkiin kohtauksiin oli saatu runko, teimme siirtymät kohtauksien välille. Katsoimme kunkin kohtauksen jälkeen, miten siirtyisimme mahdollisimman sulavasti seuraavaan kohtaukseen, mitä tulisi ottaa huomioon ja mihin kukin poistuu. Tämän jälkeen harjoittelimme isompia kokonaisuuksia.

4.5 Bändin ja ensimblen yhdistäminen

Pidimme 19.4.2022 sitzproben harjoitusteatteri Duunarissa, jossa esitys oli määrä pitää. Sitzprobe on harjoitus, jossa käydään musikaalin musiikkinumerot järjestyksessä ilman kohtauksia taikka tanssinumeroita istuen. (Theatrelove, 2021) Tässä harjoituksessa yhtye ja ensemble kohtasivat ensimmäisen kerran. Normaalisti harjoittelimme ensimblen kanssa musiikkinumeroita nauhoitteiden avulla, mutta tässä harjoituksessa he pääsivät laulamaan mikkeihin kappaleet yhtyeen kanssa.

Tämän jälkeen seuraavissa harjoituksissa teimme esityksestä läpimenoja yhtyeen kanssa, jotta yhtyeikin sai toistoja kappaleisiin ja saivat selkeyden kokonaisuudesta esityksen kohtausten kanssa. Tässä kohtaa huomasimme myös esityksessä eniten harjoitusta tarvitsevat numerot, joita jäimme läpimenojen jälkeen harjoittelemaan. Sain myös ystäväni Mikko Laineen katsomaan läpimenojamme, jolloin ulkopuolinen silmä auttoi minua myös ohjauksellisissa ratkaisuissa. Sain myös häneltä apua itseni ohjaamiseen ja esityksen siirtymiin ja tilanteisiin.

Pidimme esityksen kenraalin 4.5.2022, jossa teimme esityksen niin kuin esitystilanteessa se tulisi menemään. Kenraalissa sattui ja tapahtui niin lavalla kuin yhtyeenkin puolella. Huoli oli harjoituksen jälkeen suuri, sillä tuntui, että aika loppuu esityksen harjoittelemisen kohdalla kesken. Kuitenkin harjoituksia ei voinut olla tarpeeksi, johtuen muiden muista aikatauluista ja koulumme harjoittelutilojen varattavuudesta. Onneksemme saimme kuitenkin esityksen kasaan niukasta harjoittelumäärästä huolimatta.

5 ESITYS

Pääsimme esityspäivänä tilaan kello 16:00, jolloin meillä oli puolitoista tuntia aikaa valmistautua esitykseen. Laitoimme tarpeistot paikoilleen, tarkistimme, että kaikki soittimet toimivat, testasimme dynamiikkoja ja tarkensimme viime hetkellä joitain kohtauksia ja musiikillisia ratkaisuja. Viime hetkellä ei sattunut mitään katastrofaalista ja saimme esityksen käyntiin 17:30.

Esitys meni muutoin niin kuin oli sovittu, mutta emme huomanneet ennen esitystä, että minun poskimikrofonissani oli pieni viilto johdossa. Kesken esityksen, kun hikeä ja kyyneliä oli valunut tähän johtoon, mikrofoni lakkasi toimimasta. Esitys suoratoistettiin internettiin, jolloin siellä katsova yleisö ei kuullut sitä, mitä minä mikrofoniin puhuin. Alussa esitystilassa ja suoratoistossa soi viiveellä ensimmäinen kappale ensimmäisen kappaleen aikana. Minulle ojennettiin kapulamikrofoni käteen kesken esityksen, jotta saimme äänentoistettua viimeisen kappaleen laulut.

KUVA 7. Esityksen Stream-linkistä napattu kuvakaappaus 6.5.2022

Esitys sujui muuten mallikkaasti. Esityksiä oli vain yksi ja olimme harjoitelleet esitystä jo syksystä 2021 kevääseen 2022 asti. Itseäni hieman stressasi harvat harjoitukset, sillä olisin halunnut tehdä enemmän läpimenoja esitykselle kuin, mitä kerkesimme. Onneksemme saimme eheän kokonaisuuden tehtyä. Ainoastaan esityksen kesto hieman huoletti minua, sillä harjoitellessa esityksen läpimenot

kestivät päälle tunnin ja B-resitaalia tehdessä ei esitys saa kestää kuin vain maksimissaan tunnin. En tehnyt tästä itselleni taikka työryhmälle ongelmaa, vaan sitouduimme ennakkosuunnitelmiin.

6 POHDINTA

Esityksen tekeminen oli itselleni äärimmäisen iso opetus siitä, kuinka teatterin tekeminen on ryhmätyötä. Opin, etten koskaan enää ota näin isoa palasta itselleni nieltäväksi. Vastuullani oli esityksen ohjaaminen, säveltäminen, sanoittaminen, käsikirjoittaminen, pääroolin näyttelemine, tuottaminen, markkinointi, valosuunnittelu, ensamblen stemmojen opettaminen, äänien suunnittelemine, koko työryhmän kasaaminen ja aikataulujen tekeminen. Myöskin tarpeiston hankkiminen tuli itselleni tehtäväksi. Meinasin lopettaa koko produktion tekemisen helmikuussa 2022, kun itsestäni tuntui siltä, ettei aika riitä siihen mitä haluaisin tehdä. Muutoinkin vastuun määrä oli valtava. Ajatus kuitenkin oman produktion tekemisestä viehätti minua ja riskin halusin ottaa. Vastedes tiedän, että mikäli oman produktion haluan tehdä, keskityn yhteen osa-alueeseen.

Esitystä kuitenkin oli ilo tehdä, sillä löysin itselleni työryhmän, joka innostui myöskin esityksen tekemisestä. Saimme aikataulut sovituksi ja kaikki kappaleet kasaan yhteisen työn tuloksena. Onnekseni myös ystäväni Mikko Laine tarjosi apuaan ohjauksen suhteen viime hetkillä, jotta sain itse hetken aikaa keskittyä ihan vain lavalla olemiseen. Myöskin työryhmässä olleet näyttelijät olivat suuri apu koreografien tekemisessä ja tarpeiston ideoimisessa ja itseohjautuneisuudessaan.

Se, että saimme esityksen maaliin hienona kokonaisuutena ilahduttaa minua. Olemme työryhmän keskeen pohtineet jopa, pitäisikö esitykselle mahdollisesti anoa apurahaa, jotta pääsisimme tätä esittämään lisää ja jopa jalostamaan esitystä eteenpäin. Myöskin joidenkin kappaleiden nauhoittaminen nauhalle on tullut puheeksi.

Jälkikäteen pohdinnassa tietenkin on tekniikka ja suru siitä, kuinka emme tajunneet mikkipiuhan viallisuutta ja näin ollen etäyhteydessä olleet katsojat kuulivat pätkivää mikrofonia ja lopussa eivät mitään. Kuitenkin tekniikka on aina arvaamatonta ja itse en olisi tähän voinut vaikuttaa millään keinolla. Neuvoksi kuitenkin sanon kaikille niille, jotka pohtivat oman esityksen tekemistä, että aikataulut ja hyvän työryhmän kokoaminen ovat tärkeimmät asiat, mitä voi itselleen ja työryhmälle tehdä.

LÄHTEET

Anna-Elena Pääkkölä ja jukebox-musikaalit – Vuoroin vieraisa. Podcast. Julkaistu 1.3.2022

Buster McDermott, The Very Best Sung-Trough Musicals, <https://www.ranker.com/list/best-sung-through-musicals-list/bustermcdermott?fbclid=IwAR2f3zwV9OI-zdH0oebK9mGpiSwe-UNts07nkvkjsUD1kEI7OUaC2Ndz14H4> , 5.11.2020

Eeva Kontu, suullinen tiedonanto, 20.4.2022

Crazy Ex-Girlfriend. Wikipedia. Luettu 9.5.2022 https://en.wikipedia.org/wiki/Crazy_Ex-Girlfriend

Laukkonen, A. 2021. The Laukkos Show viihdekonsertin suunnittelu ja toteutus. Tampereen Ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö.

Mitä on Devising? Teatteri Museo, Luettu 7.5.2022 <http://www.teatterimuseo.fi/oppimateriaalit/labra/devising.html>

Opetussuunnitelmat, Musiikin koulutus, Muusikko (AMK) <https://opinto-opas-ops.tamk.fi/index.php/fi/167/fi/55328/18MU/year/2018> Luettu 9.5.2022

What is a Sitzprobe in a Musical or Opera? Theatre Lover. <https://theaterlove.com/what-is-a-sitzprobe/> Julkaistu 6.7.2021

Ärilä, O. 2019. Laulun tekemisen prosessi biisi-ideasta esitystilanteeseen. Tampereen Ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö

LIITTEET

Liite 1. Pieni Vihalaulu lyriikat

Vihaan käytännössä kaikkia. En tiedä miksi, eikä se mua kiinnosta.

”Oisko vika vaikka sussa”, he kysyvät.

”Auttaisko terapia, päiväkirja, ystävät?” No kokeiltu on.

Vihaan jos joku on liian mukava. Tai narsistinen itsekeskeinen apina.

Älä välitä muista, he neuvovat. Heillä on omat prosessit, omat ongelmat. No näinkö on...

Taas ne muut piti juhlat, mua ei kutsuttu mukaan.

Mietin mitä teen väärin, miksi kaikki menee aina vikaan?

Miten mun elämästä tuli näin hirveää?

Yritin kaikkeni, kadotin itseni ja enkä tunne itseäni enää.

Miten mun elämästä tuli näin kauheaa?

En voi näyttää heikkoutta, häpeää, huonoutta, muuten muut mut paljastaa.

Vihaan kun joku ei puhu tunteista.

Tai avautuu joka saatanan seikasta.

Ootko miettinyt et toi on vähän toksista?

Sisäinen puheesi on kovin negatiivista. Ei kiinnosta

Vihaan kun joku on mua parempi

Tai sitten kaikessa lahjaton luuseri

Miten sä kehtaat edes ajatella tuollaista?

Eiks toi oo, saanko sanoa nyt, noh narsistista? Ei oo diagnoosia

Kaikki katselee mua ja kuiskii, puhuu musta varmaa pahaa.

Kai ne tietää etten tosissani ollut, omaa pahaa oloani purin vaan...

Ahdistusta, masennusta, terapian keskeytti

Kateutta, valheita ja noutamaton resepti

Defenssejä, paniikkia, pelkotiloja lieviä

Ei nouse välillä sängystä

On liikaa vihamiehiä

Deittailee ja etsii pakkomielleisesti rakkautta
Ei osaa elää yksin, välttelee siis myös vastuuta
Hän hymyilee - samalla vittuilee
Ei kukaan jaksa enää tätä, kukaan, kukaan jaksa tätä,
Kun ihminen on läpimätä, kuka enää jaksaa tätä?

Miten mun elämästä tuli näin hirveää?

Ei kukaan jaksa enää tätä, kukaan jaksa enää tätä
Yritin kaikkeni, kadotin itseni ja nyt en tunne itseäni enää.
Ooo... Miten sun elämästä tuli näin kauheaa?
Auttakaa!
Et voi näyttää heikkoutta, häpeää, huonoutta, muuten ihmiset sut paljastaa
Hirveää!

Liite 4. Naiiviräsyprinsessa lyriikat

Kun häntä silmiin katsoin tajusin se on menoa
 Oltiin tunnettu vasta päälle pari viikkoa
 Lintukuoro kertoi mulle hänen historiasta
 Mä vähät välitin ja uskoin tää on tosirakkautta
 KERTOSÄKEISTÖ: Mä väitin: Hän on mulle erilainen, sitoutuva kansalainen.
 Iltaisin hän mua halaa, eikä luotain hiivi salaa.
 Hän minuun vielä rakastuu ja meille loistaa tähdet kuu.
 Olen tosi varma tästä hän ei kato elämästäni

Tunsin eläväni jossain ”peliluolassa”,
 kun hän ohjailemaan ”sääteli” uuninasteita.
 Pleikka ikkunasta lennähti, mies ja uusin änäri, en pidätellyt itkua,
 vaan sain mä uutta lohtua.

KERTOSÄKEISTÖ

Käänsin kyljen oikealle, hän suuntasi vasemmalle.
 Vieras tuoksu puserossa, huulipunaa kauluksessa.
 Mangon tuoksu katosi ja parisänky tyhjjeni.
 Mut kello liikkui nopsasti kun sydän uuteen napsahti.

Huijasin: KERTOSÄKEISTÖ

Vaatteitteni alla mustat laikut muistuttaa
 kuinka onnelasta ”hyvästi” hän kädeillään vilkuttaa.

Tulivuori mussa räjähti, mut uusi hymy hämäsi
 Hän oli uusin prinssini, pelastava sankari!

Ja tunsin: KERTOSÄKEISTÖ

Mietin onks tää kaikki unta, fiktiota, mahdotonta.
 Pilvilinna koki kolahduksen, inflaation, erehdyksen.
 Hän veljeni varasti ja yhdessä perheen perusti(vat.)
 Tää naiiviräsyprinsessa vaatii veronpalautuksia. KERTOSÄKEISTÖ
 Ei kukaan ole erilainen, sitoutuva kansalainen.
 Eikä halaa illalla, tai pysy minun rinnalla.
 Ei kukaan minuun rakastu – korkeintaan lehdet lakastuu.
 Olin tosi varma tästä, he katos mun elämästäni.

Liite 3. Tää Kevät Lyriikat

Tää päivä voisi olla meille

Tää päivä voisi olla meille

Tää päivä voisi olla meille

Tää päivä voisi olla meille

On nelipiloita, noita, joita tykkäät haistella ja salaa maistella.

Tää viikko voisi olla meille

Tää viikko voisi olla meille

Voimme kulkea katuja, latuja, polkuja kärrynpyörin, ryömien tai tanssien.

Mutta haluan vielä enemmän.

Mutta haluan enemmän.

Tää kuukausi voisi olla meille

Tää kuukausi voisi olla meille

Ja voimme reppuselässä kiertää maailmaa ja sitä yhdes pelastaa

Tää kevät voisi olla meille

Tää kevät voisi olla meille

Ja me voidaan leikkiä ettei täs oo mitään ongelmaa ja toisemme jo tunnetaan

Mutta taidan haluta vielä enemmän

Mutta haluan vielä enemmän

Tää elämä voisi olla meille

Yhteinen elämä voisi olla meille

Muttet vielä tunne minua.

Liite 4. Ei lyriikat

Mä en kerro enää ikinä, jos sydämes on kipinä,
et tosta tykkään, tosta tykkään.

Oon kyllästynyt jatkuvaan kielteiseen soidinlaulantaan,
ettet must tykkääkään, ettet must tykkää.

Kuinka uskoa tosi rakkauteen,
kun kukaan ei kerro mua odottaneen?

Ei. Mä en rakastu enää.

Näin on helpompaa elää itselleen.

Ei. Mulle sanota, ei ei ei ei ei.

Mulle sanota ei ei ei ei ei.

Mulle sanota: Ei.

Mä en kerro enää ikinä, jos sydämes on kipinä,
et tosta tykkään, tosta tykkään.

Oon kyllästynyt jatkuviin itsetunto ongelmiin, ettet must tykännytkään,
ettet must tykännyt.

Pitäisikö alkaa itseään muuttamaan,
kun huomaan etten tällaisena kelpaakaan?

Ei! Mä en rakastu enää.

Näin on helpompaa elää, itselleen.

Ei, mulle sanota ei ei ei ei ei.

Mulle sanota ei ei ei ei ei.

Mulle sanota: ei.

Mä alan epäilemään onko sua olemassakaan.

Tindertreffit alkaa pikku hiljaa mua vituttaan.

Vituttaa. Vituttaa.

Liite 5. Yksipuolinen Rakkauslaulu lyriikat

Älä kehu mua sillä sekoan onnesta, vaikket sitä niin tarkoita
Älä koskea mua, sillä pakahdun ilosta ja luulen että haluat minut.
Mun täytyy herätä mun pilvilinnasta ja tajuta ettei täs oo mitään tolkkua.
Haavekuvat meistä yhdessä mua häiritsee
ja haluan vain takaisin entiseen.

KERTOSÄKEISTÖ: Tää on tunne, josta en saa ääneen puhua.
Tää on virhe, jota en saa unohdettua.
Tää on rakkaus, joka on niin yksipuolista.
Pilvilinnassa on surullista yksin asua.
Mul on suolaa poskilla.

Älä halaa mua, sillä silloin olen taivaassa, josta en halua pudota.
Älä hymyile mulle, silloin mun on vaikeeta, saada mistään mitään otetta.
Mä makaan yksin syvällä meren pohjassa, joka on täynnä salattuja tunteita.
Tahtoisin jatkaa matkaa ilman sinua,
mut sisimpäin ei usko järkipuhetta.

KERTOSÄKEISTÖ

Katsot suoraan mun silmiini, kysyn olenko yksi pieni etappi,
joka saavutettuaan taakse unohdetaan?
Kosketuksesi on vain muovia ja väistät mun ampumia luoteja,
etkä edes sitä itse tajua.
Pyyhin suolaa mun poskilta.
En saa sua millään unohdettua.

KERTOSÄKEISTÖ

Liite 6. Naamiaiset lyriikat

Hengitä, hengitä,
 niin sä selviit päivästä.
 Pidä ne mielessä: pahat tunteet sisällä.
 Peilistäni katsoo mua joku vieras ihminen.
 Hänet joka ilta mielessäni hyvästelen.
 Valheiden peitto vie mut keskelle unelmaa,
 jossa kaikki murheeni minut unohtaa.
 En tunne itseäni enää. Enkä halua puhua enempää.

KERTOSÄKEISTÖ: Tervetuloa naamiaisiin taas.
 Täällä pahuus maskin alle piilotetaan.
 Totuus täällä meistä kaikkoo: saat olla ihan kuka vaan.
 Silti sääntönä on: maskia et saa pudottaa.

Kuuntele sydäntä, se ei lyö enää rytmissä.
 Näyttele ja hymyile, pahuutesi piilota.
 Peilistäni katsoo mua joku hauras ihminen,
 hänet joka ilta mielestäni hyvästelen.
 Aamulla kun herään, hän on peilissä edelleen.
 Huomaan hänen poskelleen kyyneleen vierineen.
 En tiedä itsestäni mitään. Enkä halua puhua enempää.

KERTOSÄKEISTÖ

Ja mä tunnen kuinka totuuteni raapii ja tahtoo kaivautua ulospäin.
 Mä maskin päälle laitan ja totuuteni taitan: kahlitsen sen sisiimpäin.

KERTOSÄKEISTÖ +

Mutta totuushan on: maskia en uskalla pudottaa.

Liite 7. Sätäkynukke lyriikat

Piirretty hymy kasvoilla, ei löydy pyyhekumia.
 Asun mä nukketalossa: väkisin.
 Shakkimatti diktaattori, kuningasta palvoo hovi,
 hänen oma simulaattori: nyt vasta käsitin.
 Haluan vain karata, mut ootan leffaloppua.
 Toimin hovinarrina: paskat mistään ihmisarvosta.
 Pestä saanko sinun jalkoja.

KERTOSÄKEISTÖ: Pinocciolla ei ollut naruja: miksen tajunnut aiemmin paeta.
 Tässä pelissä kuolen samal tasolla, silti jatkan ja elättelen toivoa,
 joka nurkassa on piilokamera: hymyile, olet tv-sarjassa.

Istun mä pakkopaidassa, taistelen vastaan hulluutta,
 en osaa pyytää apua: valehtelen.
 Tittelini on amatööri: sinä diiva tirehtööri.
 En ole tarpeeks kiinnostava muuna kuin mattona.
 Tunnen suurta kipua. Ei löydy aspiriinia.
 Toimit farmaseuttina, antaa kukannupun kuihtua.
 Saisko olla jalkahieronta?

KERTOSÄKEISTÖ

Verisuonet kasvoilla, alkaa pian tummua, masokismin kaltaista, kuolen marttyy-
 rinä.
 Onks tää tosi rakkautta, vai pelkkää lumetta, joka on ansaittua, kuraa lunta kel-
 taista. Keltaista.

KERTOSÄKEISTÖ

Mun pitäis ehkä lopettaa ja sut vain iäks unohtaa,
 en tiedä onks musta siihen, kuitenkaan..

Liite 8. Toisia Maailmoita lyriikat

Tahdon tähän alkuun kertoa, että oot ollut tosi ihana: uskomaton,
mutta on olemassa toisia maailmoita noita joita täytyy tutkia ennen kuin pysähtyy!
Ja kaikelle on oma parasta ennen päiväyksensä.
Eihän kukaan vanhaa maitoa kahviinsakaan laita?
Se mitä koitan sulle kertoa on vaikeeta.
Vika ei oo sussa vaan mussa – ei sussa vaan mussa!
Oltaisko vaan kavereita – ei olis mitään paineita suorittaa!
Ollaan kasvettu erillemme, me liikaa riidellään ja eihän meis oo mitään saman-
kaltaisuutta – suuntaa!
En osaa sulle mistään puhua: kaikki mitä saan on vaan toruja.
En muista edes kuka olin ennen sinua ja en tunne seurassasi enää mitään ki-
pinää: tarviin elämäni lisää vipivipinää, entä jos et mulle tuollaisena riitäkään ja...

KERTOSÄKEISTÖ: Entä jos must ei oo mihinkään pysyvään?

Entä jos mut onkin luotu kävelemään – enkä kykene pysähtymään.

Kykenen hullaantumaan.

Kykenen rakastumaan.

Kykenen aina jotakuta satuttamaan ja nyt mun on lähdettävä taas matkaan.

Ja aloitettava kaikki taas uudestaan.

Tahdon tähän alkuun kertoa, että välillä muakin pelottaa, että ollaanko me hyvä
yhdistelmä toisillemme. Kuitenkin kaikista vastoinkäymisistä ollaan selvitty yh-
dessä. Ei voida vielä luovuttaa, muuten mun maailma romahtaa.

Mä voin muuttua! Toiseksi muuttua.

Osoita virhettä niin heti korjaan sen: oot sen arvoinen.

Ja annan kaikkeni, mä pidän kyllä sanani. En lähde minnekään. Kyllä tästä selvi-
tään. Pyydän: Älä lähde minnekään.

KERTOSÄKEISTÖ

Liite 9. Kuinka olla hyvä ihminen? – lyriikat

Ole hyvä, parempi – paras. Parhaintakin parempi, kaikista parhain.
 Älä valehtele, muista hymyillä, ole avoin, mutta älä kerro liikaa.
 Ole nöyrä. Älä kehuskele. Kun kehuskelet, kehuskele hyvällä maulla.
 Älä puhu liikaa – puhu vähän enemmän. Katso silmiin, muttei liian kauaa.
 Mieti sanojasi – Häpeä! Yritä uudestaan. Mieti ilmeitäsi – Häpeä!
 Aloita uudestaan.

Ole hyvä, parempi – paras. Parhaintakin parempi, kaikista parhain.
 Älä valehtele, muista hymyillä, ole avoin, mutta älä kerro liikaa.
 Ole nöyrä. Älä kehuskele. Kun kehuskelet, kehuskele hyvällä maulla.
 Älä puhu liikaa – puhu vähän enemmän. Katso silmiin, muttei liian kauaa.

Kuinka olla hyvä ihminen?

Rakkauden, menestyksen arvoinen.

Kuinka olla hyvä ihminen?

Itsensä arvoinen.

Kuinka jatkaa matkaa, kun päätä vain seinään hakkaa.

Pelkään että yksin jään tähän työmaahan.

Jos nyt annan itselleni luvan, saanko tuhota menneisyyden kuvan ja olla vielä kerran voimissaan?

Mä en jaksa enää elää välitilassa. Tääl on liian vähän lempeyttä armoa.

Milloin olen valmis? Milloin olen valmis?

Mä en jaksa enää tehdä surulauluja. Mä en jaksa enää selitellä tekoja?

Milloin olen valmis? Milloin olen valmis hyvä ihminen?

Kaikki kulkee eteenpäin. Mä vaan talleaan maata paikallaan.

Oon tottunut oottamaan, että joku mut pelastaa ja sitten vasta elämä alkaa.

Sitten kun oon tarpeeksi kaunis. Sitten kun oon tarpeeksi rikas, terve.

Mul ois vaikka ydinperhe. Tai joku oma porukka, jos ei tarvis vertailla. Ois myötätuntoa.

Sitten kun oon valmis. Sitten kun oon valmis. Sitten kun oon. Sitten kun.

Entä jos, menneisyys ei mua määritä. Se mitä teen nyt, onkin kaikkein tärkeintä?
Minä riitän. Minä minä minä riitän nyt. Nyt.
En tiedä mitä on olla hyvä ihminen, mutta tiedän ettei kukaan ole täydellinen.
Minä riitän. Minä minä minä riitän nyt.
Entä jos minä riitän.

Ahdistusta, masennusta, terapian keskeytin.
Kateutta valheita ja noutamaton resepti.
Defenssejä, paniikkia, pelkotiloja lieviä,
en nouse välillä sängystä on liikaa vihamiehiä.
Hymyilen ja vittuilen ja vastuuta mä kannan en.
En osaa pyytää anteeksi.
Mä tahdon pyytää anteeksi.
Pyydän teiltä anteeksi.
Pyydän, itseltäni anteeksi.

Entä jos, menneisyys ei mua määritä. Se mitä teen nyt, onkin kaikkein tärkeintä?
Minä riitän. Minä minä minä riitän nyt. Nyt.
En tiedä mitä on olla hyvä ihminen, mutta tiedän ettei kukaan ole täydellinen.
Minä riitän. Minä minä minä riitän nyt.
Minä riitän nyt.

Liite 10. Julistekuva

-Terapeutti

**Mari Hirven
B-resitaali
musiikkiteatteriesitys**

YKSIPUOLINEN RAKKAUSTARINA

Pe 6.5.2022 klo 17.30
Harjoitusteatteri Duunari,
Hämeenpuisto 28 (4krs)
Ilmainen sisäänpääsy

**Ohjaus, käsikirjoitus,
sävellys & sanoitus
MARI HIRVI**

Lavalla
MARI HIRVI
SAIMI KAISANLAHTI
VEETI LAASILA
NELLI OJAPALO
VILJAMI ROSVALL

Bändi
EMILIA GRANROTH
TOMMI PENTTINEN
KALEVI REENTIE
JUSSI UUSITALO

“Kuinka olla
hyvä ihminen?”

Liite 11. Käsiohjelma

YKSIPUOLINEN RAKKAUSTARINA

Ohjaus & käsikirjoitus - Mari Hirvi ja työryhmä
Koreografia - Saimi Kaisanlahti & Nelli Ojapalo
Musiiikin sävellys & sanoitus - Mari Hirvi
Sovitukset - Mari Hirvi & bändi

Vilhelmiina - Mari Hirvi
Eveliina - Nelli Ojapalo
Kaiho/Terapeutti - Viljami Rosvall
Pyy/Väinö - Veeti Laasila
Myrsky/Velma - Saimi Kaisanlahti

BÄNDI

Tommi Penttinen - Basso
Jussi Uusitalo - Kitara
Emilia Granroth - Koskettimet
Kalevi Reentie - Rummut

Julistekuva & käsiohjelma - Hiski Hämäläinen
Äänimies esityksessä: Sami Laine
Valomies esityksessä: Rūta Balžekaitė
Tuotanto & Markkinointi: Mari Hirvi & työryhmä
CV kuvat - Titta Toivanen, Meritta Pyykkönen
Hiski Hämäläinen, Mari Hirvi

KIITOS

Veikko Rikkosen säätii sr,
Finnkinon roskakori, Lauri Pulakka,
Miikko Laine, koko työryhmä,
Hiski Hämäläinen, Kaapo, äiti & isi.

Mari Hirven
B-resitaali
musiikkiteatteriesitys

YKSIPUOLINEN RAKKAUSTARINA

MUSIIKKINUMEROT

1. Pieni Vihalalu
säv&san Mari Hirvi
sov Mari Hirvi & bändi
2021

2. Naiviräsprinsessa
säv&san Mari Hirvi
sov Mari Hirvi & bändi
2016

3. Tää kevät
säv&san&sov Mari Hirvi
2017

4. Ei
säv&san&sov Mari Hirvi
2018

5. Yksipuolinen rakkauslalu
säv&san Mari Hirvi
sov Mari Hirvi, Iiro Alikärrä,
Miuro Kesti, Jari Vähkyrä,
Vesa Virtanen, Terho Järventausta
2015

6. Naamaiset
säv&san Mari Hirvi
sov Mari Hirvi & bändi
2012

7. Sätäkynukke
säv&san Mari Hirvi
sov Felix Hilden, Mari Hirvi & bändi
2016

8. Tolsia Maailmoita
säv&san Mari Hirvi
sov Mari Hirvi & bändi
2022

9. Kuinka olla hyvä ihminen?
säv&san Mari Hirvi
sov Mari Hirvi & Emilia Granroth
2022

Mari Hirvi

Saimi Kaisanlahti

Veeti Laasila

Nelli Ojapalo

Viljami Rosvall

Kalevi Reentie

Tommi Penttinen

Emilia Granroth

Jussi Uusitalo

